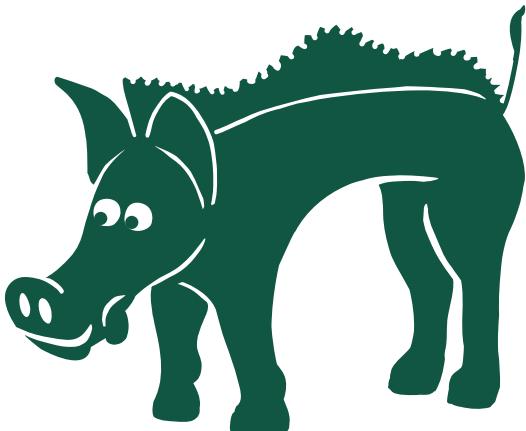

Na Ceiltich

Dha teaghlaichean

Le dòchas gun còrd an turas ribh

Dha teaghlaichean

6.1 Air tòir Blewog, an torc.

Tha Blewog am falach ann an deich àitean san taisbeanadh seo, feuch is faigh lorg air agus dèan mar a dh'iarras e ort agus gheibh thu lorg air fior sgeulachdan iongantach

6.2 Ìomhaigh sheunta

Tha sinn a' saoilsinn gur e dia a chì sinn san ìomhaigh chloiche seo, dia air nach eil fiosrachadh sam bith againn tuilleadh. Bha an fheadhainn a rinn i bho chionn 2500 bliadhna a' coimhead air an t-saoghal ann an dòigh gu tur eadar-dhealaichte.

Dè na tha an ìomhaigh ag innse dhuinn mu dhòigh beatha nan daoine a rinn i?

6.3 Ulaidhean san uaigh

Chaidh na h-ulaidhean luachmhòr seo adhlacadh maille ri boireannach bho chionn 2300 bliadhna. Am measg nan ulaidhean tha seudan, acainn airson fèist agus fiù carbad. A bheil beachd agad cò bh' innte?

Carson a chaidh na h-ulaidhean seo a chur san uaigh còmhla rithe?

6.4 A' siubhal le snas

Cò ris a bhiodh e coltach a bhith a' siubhal ann an carbad mar seo – an e turas cofhurtail a bhiodh agad? 'S e dà phònaidh a bhiodh a' tarraing a' charbaid – 's dòcha gu robh iad le bonaidean snasail umha orra mar an tè a chì thu an seo.

Dèan beagan rannsachaидh air a' charbad agus air bonaid a' phònaidh tron sgrion.

6.5 Ulaidhean fon talamh

Fhuair fear Dàibhidh Booth lorg air na fàinnean-amhaich òir seo air Blàr Dhruimin air a' chiad turas a-muigh le lorgaire-meatailt. Mas deach e a-mach, 's ann a rinn e beagan rannsachaидh air eachdraidh na sgìre ach am biodh fios aige càite an tòisicheadh e.

Èist ri Dàibhidh is ag innse mar a lorg e na fàinnean tron sgrion air an deas-làimh.

6.6 Gairm mòr cogaidh

Bha an còrn ('carnyx') seo ga chleachdadadh 'son bros-nochadh a thoirt do shaighdearan is feagal a chur air nàmh-aid ro bhatail. Fhuaireas lorg air ceann còirn bho chionn 200 bliadhna an Alba. Bha ìomhaighean aosmhòr nan cuide-achadh do eòlaichean is iad a' cruthachadh copaidh dheth.

Èist ri fuaim a' chòirn tron sgrion gu h-ìosal.

Saoil Carson a chuir iad cumadh tuirc air ceann a' chòirn?

6.7 Seanchas a' choire

Tha coire Gundestrup mar nobhail ghrafaigeach a tha ag innse sgeulachd de dhànochd, chunnart agus dhraoidh-eachd. Anns na dealbhan chì thu rudan a tha faisg air làimh, feedhainn le fàinnean-amhaich orra is cuid eile a' cluich a' chòirn.

Tagh pannal bhon choire gu h-ìosal. Dè sgeulachd a tha am pannal ag innse?

Dha teaghlaichean

6.8 Beathaichean àraig

Tha beathaichean tric a' nochdadadh ann an ealain agus sgeulachdan nan Ceilteach. Bha cuid de bheathaichean nam pàirt de bheatha làitheil dhaoine, ach cuid eile a bha a' samhlachadh rudan mar neart, dànochd no luaths.

Cia mheud seòrsa beathach a chì thu? Cò am fear as fheàrr leat?

6.9 A' tuigse a' chòd

Tha a' chlach shnaighte seo, a lorgadh sa Chuimrigh, a' sealltainn dà chànan le dà aibidil ri taobh a chèile – Làdainn Ròmanach agus Ogham Èireannach.

Cuidichidh am pannal gorm air do dheas-làimh thu is tu a' leughadh tro na litrichean Ogham seo bho mhullach gu bonn.

6.10 Spaideil dha-rìribh

Tha a' bhràiste seo, *The Hunterston Brooch*, tè dhe na h-ulaidhean as luachmhòr a lorgadh bhon àm. Chaidh a dèanamh le ceàrd aig an robh fior liut; le airgead, òr is seudan prìseil agus bhiodh i ri faicinn air iomadh diofar dhaoine uasal thar nan linntean.

Barrachd mu na beathaichean am falach sa bhràiste air an sgrion gu h-ìosal.

Am faigh thu lorg idir air an sgrìobhadh air cùl na bràiste?

6.11 A' lorg nan ulaidhean

Rinn Iain MacDhonnchaidh an dealbh ‘Ceilteach’ seo ceud bliadhna air ais. Anns an dealbh chì thu pìosan bho seanchas nan Gàidheal agus gu leòr rudan a bha ann, ach chan eil ach beagan dhiubh a’ buntainn ris na linntean tron deach sinn san taisbeanadh.

Cò na diofar rudan san dealbh a chì thu anns an taigh-thasgaidh?